

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ВИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДИИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Извесно 3 драхме, тримесечно 9 драх
ма, годишње 36 драхма

УГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Колонба 33 Солун.

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

Беда у Далмацији

Далмација је готово сва планинска земља, прекривљена оголићеним кршевима, а вратно земљиште је ограничено поглавито на мала поља, вртаче или равнице поред река. А како је, сразмерно својој величини, доста густо насељена, то се за исхрану њеног становништва мора увести храна из других области двојне монархије. Међутим услед садашњих прилика, које владају у Аустрији, ова наша област је потпуно напуштена и остављена судбини. И услед тога, тамошњи народ је принуђен да у свему дели нечувене патње поробљене Србије којој се њено богатство систематски експлоатисало за рачун наших националних противника.

Да би нам била слатка што вернија и јаснија, ми ћемо овде пустити да о томе говоре следеће чланцице.

Лист „Наше Јединство“ вели да је летина у Далмацији посвеђава, управо таква, како до сада никада није била. А како је, услед нечувених жега, упропашћена и сва трава и сео, то је велика бојазан да народ не остане без своје стоке. „Словенски Народ“ пак доноси ове податке: У Далмацији влада немилосрдна оскудица. Килограм кукурузног брашна стаје 10 круна, у Сплиту једна глава купуса кошта 8 круна, а кромпир се продаје 5 до 6 круна од килограма!

Али је за то најбоље сведочанство интерпелација народног посланика Продана, који је у име свих далматинских посланика поднео у бечком парламенту министру за исхрану. Ми ћемо на ове интерпелације цитирати само најважније пасусе.

„У јужним крајевима монархије, поименице у Истри и Далмацији, наш је сељак један до два килограма хлеба дневно, а у ово ратно доба, на хиљаде људи није ни видели, а како ли окусило хлеба ни у прописној мери од оно мало декаграма, неки и на месеце дана треће ратне године.... У стању

сам да за своје тврдње наведем необоривих доказа. А што се посебно тиче северозападне Далмације, положај тага дела је у погледу намирница и исхране право питање живота и смрти у ово ратно доба, јер је услед недостатка животних средстава, која су у трговини сасвим ретке, те је народ осуђен да месецима трпи и преживљује најжалоснију судбину. То се је прошле године десило и са самим Задром главним градом целе земље, као и његовом околином, када месецима по разним продавницама, месарницама, на тргу, по приватним кућама није било ништа, осим дивље траве, која се је овда онда могла набавити! У дућанима је било само помало чоколаде и деликатеса, што маса народна не може да купије; једино што се имало оно мало 15—25 декаграма хлеба на дан и то на жалост не увек и слуда, особито по селима... Али шта ћемо казати истом онда, ако потраје суша, која је већ у знатним крајевима Далмације умножила усеве? И стога потписани жидо забринутости питају царску и краљевску владу: Да ли су јој познате веома жалосне прилике и тешке животне прилике становништва Далмације, суморно истакнуте у горњој интерпелацији и шта мисли предузети да би престало ово ужасно стање. Ову су интерпелацију осам посланика Продана, потписали и сви српско-хрватски посланици за Далмацију и Приморје. Ово смо извели, без нарочитих коментара, да би нашим читаоцима и наши пријатељи увидели у каквим приликама живи наш поробљени народ под влашћу Хабзбуршке монархије, која је сва средства употребљавала и употребљава како би што већма проредила и са свим истребила наш народ.

Изјава г. Рибо-а
Коментар „Нју-Јорк Тајмса“
Париж, 20. јула
Из Нју-Јорка саопштавају: Изјаве које је г. Рибо дао дописнику „Асо-

свијатед Прес“, проузроковале су следећи коментар „Нју-Јорк Тајмса“: Повећење које нам одаје највећи француски представник мора задржати нашу енергију, мора нас приморати на потребну дисциплину како би верно и исправно извршили нашу дужност, мора нас нагонити на то да се заборавимо и да мислимо на општу ствар.

Ако Француска сматра наше присуство на бојном пољу, као сарадњу која мора донети општу победу, ми смо дужни да схватимо да је овај рат и наш, да се ми не боримо само за Француску, Енглеску и за друге Савезнике, него да се боримо за нас саме да би очували нашу слободу, да би осигурали безбедност нашег народа и да би спречили пруски триумф.

Грчка штампа

У „Македоније“ су изишла два врло симпатична чланка о Србима, које не можемо дозети у целини због оскудице у простору али ва којих не можемо пропустити да не донесемо бар неке одломке.

Први је изишао много раније и носи натпис: Грци и Срби Потпуно братимљиве »верних«. Писац чланка је г. Русос Куадурос, који пише богато и полегато. Ево завршетка његова чланка.

»И тако сви, стари и млади борци, оцели и синови, деде и унуци, сви су скупили у војсци за ослабићења отаџбине, сви оружјем и неустрашивим, неуморним као да им је други дан рата, док је за многа можда друга десетина. Сви са нагледом бајарским и неоситим, и са осмехом задовољства, и са озбиљношћу побеђеног победоца, и са ликом човека поносито неукротљива човека који с поуздањем вледи у завршетак којег даје историјска вистина:

Земља побеђених је често гробница победилаца.

Други чланак носи натпис: Српска уметност, а писац је један дама: Зиноваја Параскевопулу.

Пошто је споминула напад »аустријске оружане на српског белог орла«, писац каже да би нестанак Србије са карте био смртан удар за балкански напредак и балканску кул-

туру, чаја је неуморан ридњак Србија била и јесте изглед и Грчка.

Ретко историја књижевности и лепих вештина једног малог народа може да покаже имена тако значајна и дола толико издихута и нарочито за тако кратко време слободног политичког живота, као историја српске књижевности и српске уметности.

Али још веће историја једног малог народа може показати стражаце тако бедности и хероизма и такве преданости отаџбине, као српска историја. Само примери из старог сиртавског света и из легендарне епопеје грчке од 21 (1821, грчки устанак. Прег) могу задржати поређења са величанственим словима, које неуморна велика српска Отаџбина од векова овамо слепка пурпуром бојом јуначке крви своје деце по таблицама историје светске.

Српски уметник не подражава српски: он не мисли као Француз, нити осећа као Италијан ни ствара као Енглез: осећа, мисли и ствара као Србин. Због тога у светском Уметничком Пантеону српска у-

метност има своје светилиште са својим властитим савезним стилем, и у том светилишту тренери од живота и обожавања је фанатички једна и вечита Србија. Ако данас легендарна земља Краљевина Марка може показати једног Мештровића, чаје дете на тасу уметничког света има весту тежину као и дете великог Родена, то ве дојави једино отуда што Мештровић има талента, већ дојави поглавито отуда што се талентоват Мештровићев развоо безутичајно, што га је подјело само животворни дах (млеко! да би метафора била добра. Прег.) мајке Србије.

Али кад један народ има историју као што је српска, кад једна раса има животну снагу српске расе, кад једна отаџбина има срећу да броји еволико јуначки војско има деце, кад једна краљевина има легендарног Краља и једног наследника престола из бајке, може с поуздањем добацити целатама који су јој изгрозили општавни познату реч: Да умрем? Али ја не могу да умрем. (Из броја 1996.)

Под-Луј

Берлин је нервозан

(2)

Ми Срби, који смо имали ту срећу и славу да будемо бомбардовани још на својој ређепој груди од аустријских авиона; ми који смо гледали и били очити сведоци, како аустро-немачки авиони без икаквог стварног повода руше наш депо Београд, Пожаревац и Крагујевац; ми који по изласку из Арбанских гора и планина безасно посвећено бомбардовани у Скадру, Медоци, Дрину и Терави, искусили смо и видели шта значи бити у реону и спону аеропланских бомби. Ми смо преживели тај страх, узнемирност и нервозу од доласка авиона и њиховог бомбардовања. У Дрину, приликом укрцавања наших слабом увезаних пукова у бродове, долазила су често из Котора аустријски авиони и бомбардовали крстариште, даје у ваздуху и сам мост, којим су војници долазили до лађаца.

На мосту су војници били изгнани и у колони двојних редова очекивали ред за укрцавање.

Бомбе су падале и десно и лево и у непосредно близику моста, и распиривале се са великом експлозијом.

Наша прекаљениративни мирво и у реду и даље су естаја-

ли на мосту продужавајући укрцавање.

Стојачки смо издржали свата бомбардовања и подијели оштре жртве. Али на непријатељски топови ни њихови авиоплани не успеше ни до дамас да нас поколебају у нашој заветној мисли и идеји, нити да осклађу част и глас српског племена.

Част је спасена!

И ако кризни и рањени водра чела гледамо у будућност, јер наши непријатељи почива од фронта па и у најдубљој својој позадини показују узнемирност.

Да, Ми смо видели и свики на аероплане и њихова бомбардовања!

Ти ваздушни стрелчкови не су нам тако ни страшни ни опасни.

Али дубока позадина Немачке и основи Берлина, још чекају за посете авиоплана. Још јам је непознат страх и узнемирност од авиоплана.

Они нису прележали авиопланску ваздуху. Конструкцију гигајске америчке ваздушне флоте чули су, као и за доласак првих америчких ескадрила са војничким главима* »Хва-

* Као обележје за распознавање америчких авиоплана носе ваздушску главу.

биа пред вратима уздикују немачки листови. Узакривост се осећа, преноси и шири.

Пре три дана Немци су јакотукли свој аероплан који се нешто више даље изнад Берлина.

Берлину је немарна савест. Његове велике жртве непробројне су. Небина кра вапије за осветом. «Берлин је карновал.»

Уображње тада кедреставораде; наступа једно верако оболње, где се и од најмањег шушња преза, а од најмањих црних тачака у ваздуху виде се аероплани.

Седам се још и данас двеју сљака које су на остале добро уписале у памети, а које врло лепо карактеришу аеропланску верову.

«Избили смо на море. У Мадовском пристаништу разместили се наше избеглице, избеглице из Срема и Земуна, и наше чиновништво разних струка ма

хом полицијаца.

Очекивали су бродове — коту спасења да их премесу тамо где је живот.

На њих се дуго чекило. Она или су дошли један или два у недељу дана, али нису никакони дошли.

Сироте избеглице морале су подизати и кешто крова, где би се склониле од непогоде и хладних ноћа.

За време тог очекивања аустријски аероплан, чији су хангари били у Котору, нису пропуштали ни један дан, па и кад да не бомбардују пристаниште и најближу околнину.

Разуме се: да су и сироте избеглице страдале, и међу њима је било жртвица. Од аероплана ухватили су страх, а на први звек њиховог доласка, рагларскавала су се по околним стезама и шеварима.

— Наставиће се —

Румунски коминике
Јаш, 20. Јула.

Северно од Дорна Ватре десно крило руске војске је гаузеланову отпорну линију која се налази мало источније на граници. Западно од Молдавије патролска борба. У планинској области између долина Казине и Путне локалне акције.

Запдењене су три станице телеграфије без жњца. На Путни непријатељ је бомбардовао село Маречести. На Серету пешачка и артиљеријска ватра на равним секторима.

Руско румунско напредовање
Атина, 20. Јула

Руско-румунске трупе су заузеле Замболу и Герленц у Мађарској. Немачко напредовање у Галицији је заустављено. Руси су се улогорили на јаким угврђеним положајима који су им били одређени.

Спасења. Дефинитивни услови исложени од стране трговачких организација о учешћу индустријског елемента у састављању кабинета предати су у једном меморандуму г. Керенском

1) Сва власт мора припадати Провизорној влади. Ни једна партија или организација не може се мешати у управу, 2) Организација руске војске, коју је почео Керенски, мора се наставити и привести добром крају; 3) Влада мора извести пре састанка Уставотворне скупштине, социјалне и радничке реформе у земљи; 4) Спољна политика Русије мора бити у савршеној сагласности са Савезницима.

Кадега су пак поставили следеће услове: 1) Потврда свију уговора и споразума који су закључени са сјамом у рату противу Немачке; 2) Одлагање састанка Уставотворне скупштине и решење свију социјалних проблема; 3) Борба до краја противу централних сила и анархије и 4) Национално решење финансијских питања.

«Биржевија Вједомости» тврди да кадетска странка тражи оставку Чернова пошто је влада одобрила да настави напуштене преговоре.

Париз, 20 — «Матен» савнаје из Петрограда: У току претреса куће госпође Каленти, саучеснице Лемјена, која је ухапшена у Торнеу на руској граници, полиција је пронашла документе од велике важности. У њима је изложена активност немачких шпијуна у Русији.

ОКО ПАТА

У земљи галантерије

Видео сам, неки дан, једног срећног војника, пише један француски новинар.

— Чујте, пријатељу, викнуо ми је он, стара галантерија француска није још изумрла!

— Па зар сте могли тако што и да помислите!

Војник овиј, коме је кала бела украшена полумесеком Источне Војске, одмахну главом на озда наставе:

— Гледао сам једну жену где те ради од оних огромних трамваја што с ову страу Сене пролазе кроз Париз. Кад је стагла на једну велику раскрсницу, видла је, по пропису да заустави кола и да пропусти један други трамвај на коме је кочничар био мушкога пола. А видите, тај кочничар није хтео да се користи том привилегијом. Подигао је кичкету и узвикнуо: «После вас!»

И кад срећа, војник је додио: — Човеку је било кад тако нешто види, кад тако нешто поново види. Нарочито кад, као ово ја, долази из земља, у којој жена, босих ногу, пешке ходи, по каљавом и цомбастом друму, за својим мужем и господарем, који поносато језди на своје магареги!

Са ратних фронтова

Француски коминике
Париз, 20. Јула.

У Белгији, Французи су под јаким кишом учврстили своје положаје. На целом фронту Есна врло јака артиљеријска борба. Источно од Серни-а Французи су у једном јаким противнападу напредовали на више места и заробили око стотину војника. На левој обали Мезе у области између Авокура и коте 304 Немци су, после артиљеријске припреме, напали француске положаје. Непријатељ је успео да доспе до извесних ровова пре линије. Заустављен је француском ватром.

ме. Бугарски одреди покушали су да се приближе француским линијама према Старавини али су одбијени.

Италијански коминике
Рим, 20. Јула

У долини Квијезе после јаке артиљеријске припреме, непријатељски су одред и напали јуче ујутру наше истакнуте положаје између Фанти—Промонте и виса Палонс. Напад је био одбијен. Непријатељ је имао губитака.

Енглески коминике
Лондон, 20. Јула

Немци су вршили јуче после подне и увече нападе на наше нове положаје код вароши Ла Басе. Успешно су одбијени сви напади. У близини железничке пруге Ипр-Лулер одбијен је немачки напад.

У једној успешној операцији у близини друма Зилебзанд-Игорид наше су трупе мало напредовале. На левом крилу Савезници су напредовали дуж источне обале канала Итра

Јунгерска разметања
— Поводом догађаја на руском фронту —
Лондон, 20. Јула

Од почетка руске револуције јункери су бутали. Сад када је војничка странка узела потпуну превлагу у политици и кад Немци напредују делимично на руским фронту, јункери не могу више да обуздају своје бутње. Они говоре врло одако и тако хваласало, да се види, да је њихова стража још увек уперно при своје идеали да ивичем овладају светом. Тако «Локал Асајетер» испатујући сит акцију на руском фронту пише: «Још једном више, мач је најважније трумфално оно што су лажни вицефести увиштали». «Кројцццтунг» домаштује чак резолуцију усвојену од рајхстага и тржи «мир маче». Ов догађет «Врховна команда је врло раздражена услед тога, што извесна људи доцштају да се успех мача потре револуцијом рајхстага».

у Русији
Петроград, 20. — Г. г. Керенски и Церетели отпочели су преговоре са трговачким и индустријским представницима о учешћу ових у кабинету Народног

Доцније. — Северно од Есна врло јака артиљеријска борба нарочито на сектору Краон Иртебиз. Западно од Серниа Немци су напали у више маха француске положаје али су свуда били одбијени. Заробљено је 30 нових војника.

Солунски фронт. — Средња артиљеријска борба на целокупном фронту. Сукоби патрола у зони Стру-

говину притекне у помоћ. И он да разговарају, смеју се певају. Слушају говоре, али управо речи слушају урнебесно клицање оних кој те говоре чују, и по де два или три сата растује се зајанурени, малко уморни, прилично поспан; као сваки са весни грађанин.

Чим зађу у предграђа, читави водови запевују у сав глас «Марсељезу», неку меланхоличку, малко некарену «Марсељезу», која прилично личи на посмртна марш. Цепиднаки ба рекао да су ти људи пошди да сахране слободу. Али би он тиме докљаво да не позиваје Русе. Ритам тог на рода бескрајно је спор и по мало тужан Руси увек имају времена. «Време је исто тако велико као и Русија», рекао ми

је једнога дана један козачки официр. Војници из француске револуције невали су, очеведно, брже. Брже су и коричали. А змаја су дрвене цокуле из ногама. Само што су те дрвене цокуле биле пуше цела. Али најпосле, и руски револуционари невају «Марсељезу», на свој начин истина, али је так певају. То је без сумње ласкаво. Руже до Лал, кад ју је спевало, извесно се није и томе педао.

Далеко тамо, удау, сртава се плаветна линија Карпата. Тих, пастирски кутак, у коме ће једно гозор човекчи бити суров. Жив Жак Русо био би врло задовољан. Сраћа те Руси још нису ступили и с њиме у везу. Само би им то још требало.

— Свршиће се —

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Вашингтон. — Председник Вилсон је изјавио да се противи гласању за предлог поднесен сенату да се образује комисија од три члана чији ће задатак бити да ствари у живот закон о снабдевању. У једном писму, упућеном једном члану конгреса, председник тражи такође да конгрес напусти пројекат о образовању једне комисије састављене од чланова сената и конгреса која ће кооперирати са председником у вођењу

ФЕЛТОН

На ветру револуције

Како руски војник на румунском фронту учествује у револуцији, по називању француског новинара Р. Лезоа

На фронту руске војске, револуција има маранчглед. Она је тамо изазвала једнако силно трошење речи. Рекао би човек да су сви ти људи, вековима вама, на једанпут добала језик, па се сад њиме обилао користа.

То вам је, у осталом, за чу до дивљег призор, та гомеља простих људи што истина не схватају баш сасвим тачно шта се дешава али ипак као кроз магла осећају да им нешто бескрајно велико и благодатно ваказија у сусрет. Они се благо осмеђују овим својим и сувнше пивастием очима, обрадом у

ону њихову и сувнше пивау браду. Иду сви са струјом али се не гурају. Иду, у осталом, за њом драге воље, али падају у ватру само кад се скупе у гомилу. Објављују по какво своје мишљење једнако кад осете да их је дозвољено на окупу. Тада су готови да и више машљаста објаве, ма она и супротна била. Изгледа им да треба да их буде много на броју па да буду у стању да разумеју и да имају право да одобравају. По некад им дође и по који «друг» из Петрограда, да им својом реч

је једнога дана један козачки официр. Војници из француске револуције невали су, очеведно, брже. Брже су и коричали. А змаја су дрвене цокуле из ногама. Само што су те дрвене цокуле биле пуше цела. Али најпосле, и руски револуционари невају «Марсељезу», на свој начин истина, али је так певају. То је без сумње ласкаво. Руже до Лал, кад ју је спевало, извесно се није и томе педао.

Далеко тамо, удау, сртава се плаветна линија Карпата. Тих, пастирски кутак, у коме ће једно гозор човекчи бити суров. Жив Жак Русо био би врло задовољан. Сраћа те Руси још нису ступили и с њиме у везу. Само би им то још требало.

— Свршиће се —

САОПШТЕЊА

Милан Митровић, рез. пеш. капетан I. кл. има две карте из Србије код Мошара Венчевича изред. музике Краљеве Гарде. Нека му одмах јави адресу где да му пошаље.

Милан Поповић Лезовац из Каменице, да јави своју адресу капетану Радојковићу пошта бр. 222, да би му овај могао послати карту из Ш. пца.

Извештавају се браћо и рођаци Пеће Ђакића из Чигровца и Драгутина Павловића Далничког из Личја среза нишког, који су били заробљени у Аустрији, да се исти налазе сада у Француској. За адресу упитати Ник. Матића шаридог посланика у Солуну.

рату. Г. Вилсон жели сам да води рат, док конгрес захтева тесну кооперацију са председником. У политичким круговима влада мишљење да је г. Вилсон, благодарем помоћи републиканаца, успети у својој предузећу.

Атина. — Парламент се је састао јуче. 194 посланика били су присутни. Г. Софулис, веназелитички кандидат изабран је за посланика са 180 гласова.

Атина. — Влада је решила да поднесе извештаје грчких посланика у Софији и Цариграду.

ду односно злостављања Грци у Бугарској и Турској.

Париз — Савезничка је конференција решила да се г. Жонар, виши комесар Савезничких сила не враћа у Атини пошто је г. Веинзелок господар ситуације. Мисија г. Жонара је смањена као завршена.

Атина. — Грчка је влада решила да протера из државе немачке и аустријске поданике Турски и бугарски поданици биће под надзором.

нама дувана и цигарета и сваки војник, који купи за другове на боложају добија добар процент и то већи него код других продаваца.

Зато молим српске хероје, да увек пазују код мене. Процент дајем само српској војсци. Продавнице се налазе: Прва на главне жел. станице, кафана »Битољ« Друга Макс Харден ул. бр. 9. испод »Тарига« виа хотела »Сарваз«.

Довиђења, Срби
Дам. Вучовић, Београдјанин.

Објава.

На дан 24. овог месеца од 8 до 12 сати пре подне одржане се јавна усмена дискусија у канцеларији Владких Комесара у Солуну — улица Коломбо бр. 33 — за изјаву и печење хлеба за српске избеглице у Солуну.

Право на лиценцирање имају само стручни лица — пекари. Услови израде и печења хлеба могу се видети сваког дана у канцеларији секретаријата Владких Комесара, као и на сам дан дискусије.

Позивају се пекари, који би се овога посла примили, да горњег дана дођу и лиценцирају. Из канцеларије Владких Комесара 17. јула 1917. год. Број 2960 — Солун.

Позивају се.

Михаиле Зрдевић, из Прилепа, кмет, да се јави оделу службе безбедности — улица Коломбо 33.

Позивају се у Обавештајни Биро ради своштитења одговора на рекламацијама:

Г. г. Стојан Стајић прота, Милутин Ралетић учитељ, Тодор Цветић учитељ, Драгољуб Ст. Јанковић учитељ.

Благодарност.

Положио Владким Комесарија.

Г. Радослав А. Борџевић актуелна пензионер, 100 динара у сребру, с тим да се за 40 динара набаве замирнице и пошаљу нашим ветеранским грађанима, 40 динара да се пошуде и подели његовим друговима инвалидима у инвалидском Одреду у Солуну, а за 20 динара да се набаве књиге и раздале добрим ученицима и ученицама у избегличкој школи. Ово предаје у знак пажње и

покој душе његовог добре и племените жене Драге која је преминула 27 маја ове г. у Чачку.

Владим Комесари и овим путем изјављују у име ветеранских наших грађана, изјавида и њака своју благодарност даројавцу.

Из канцеларије Владких Комесара 17 јула 1917 бр. 2469 Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски војнички извештај — Солун, 20. јула

19. јула ништа значајно. Сем успешног бомбардовања непријатељских логора дуж фронта од стране наших авијатичара.

Немачка и Аргентина

Париз, 20. јула

Из Буенос-Ајреса јављају: Министарски савет претресао је одговор немачке владе на аргентинску ноту поводом торпидирања аргентинских лађа. Немачка је пристала да да одштегу и обећала је да у будуће не торпидира аргентинске лађе које не преносе робу која се сматра као ратна контрабанда.

Изјава Лојда Џорџа

Лондон, 20. јула.

У једној изјави при повратку из Париза Лојд Џорџ је рекао: Пошто Французи и Енглези данас заједнички делају, они ће моћи олакшати руске тешкоће. Према нашим информацијама Русија ће изаћи као победилац.

Савезници и мир

Лондон, 20. јула

»Евнинг Сун« пише да су говорници г. Балфур и г. Лансинг отклонили све неспоразуме и противуречне вести поводом ратних циљева савезника. За сада једина је циљ савезника да униште пруски јазан. Када се он сруши ми ћемо моћи, са више племенитости разговарати са немачком расом, али ми никада нећемо закључити мир са једном злоначинском бандом која још има оружје у својој руци.

Дневне вести

Одликовање.

Из Јаша јављају да је краљ Фердинанд одликовао златном медаљом авијатичара Драгусану који је прешао 1000 километара од Солуна до Бесарабије. Авијатичар је стар 17 год. Он је као добровољац у страмој француској легији.

Неизбежан прекид дипломатских односа

Из Буенос-Ајреса јављају да је прекид дипломатских односа између републике Аргентине и Немачке неизбежан. Очекује се одговор Немачке на аргентинску ноту у којој се тражи сатисфакција за торпидирање лађе »Торо«. Оштре мишљење влада да Немачка неће дати задовољење. Пошто је министарска криза у Берлину завршена посланик Аргентине у тој ваврши добио је наредбу да тражи одговор.

Читуља

Наша добра мага, односно сестра баба, супруга, втд. СТАНА преминула је у својој 66 год. старости у Чачку у Србији 17 априла тек, год. у кругу свог супруга, сјаја, учучади, се стара и остале фамилије, не дочекавши да види враћене синове и браћу у ослобођеној и Великој Србији, што је као добра Српкиња желела.

Овај не кас тежки губитак јављамо нашим и неколичиним сродницима и пријатељима који су ван Чачка и Србије.

Да јави своје адресе Обавештајном Бироу Душан Д. Аташсковић већи чиновник, има одговор од оштите канцеларије, и подпоручник Милутин Стефановић, има писмо од мајке са сликом.

Г. Др Милоша Врачевића, трупног лекара при некој јединици моли Вука Вукотића да му се јави преко рефлектор, оделена бр. п. 111.

Да се јави или пошаљу адресе мајору Михаилу Беди енергично одољене пошта бр. 999. г. А. Делимаровић професора да пријема писма од г. Ђе До-сте Делимаровић са Уба; г. Сава Живадковић ради пријема карте од г. Ђе Јулке Стојадновић из Ђивеца; и сви госпиче: Ленке Лазаревић из Београда Браће Недећа ул. бр. 10 (име сина непознато).

Иажињер Идија Јербић и Јосиф Павић наставник штапске гимназије да се јави виђојеру Спире Табаковићу Техничка Ин-

Ожалошћени: Свјетла Милан и Милутин И. Петровић војни обавештај, браћа Богдан полицијски практ. Божедар Н. Малосављевић резервни официр, сјаје Милка, Љубица и Мерима, супруг Вукоман Ђукић економ, сестре Томанија и Трињина учучади од сина Милана, Петар, Надежда и Софија и остала многобројна фамилија.

Зенит.

Оштре тражени сатови »Зенит« ерагнивални жељезнички официјарски светски признати за најбоље путничке и најпоузданији, могу се сада добити код нас у Солуну поред богатог избора других швајцарских сатови.

Поред тога имамо стално велике стовариште прворедних камиона, ива, слаткиша, дувања и цигарета, и разних других артикула, потребних за кућу, покложа, менаже, кантине и т. д.

Продаја на детаљ: У Путничком Базару Српском магацину Солун, на излазу преко пута главне жељезничке станице.

Продаја антро: у Срп. Комисаријату антро-радња преко пута бајке: »Банка Салоније« у дому званом »Јулијан Хан« на првом спрату соба бр. 6. Цене утврђене и умерене Услуга брза и тачна. 17 VII 1917 Солун.

Српској војсци.

Одговорно сам продавац српског дувања и цигарета овде у Солуну, као и продавац осталих иррађивина. Продавнице су свабодне великим количи-

спација Заробљеничке Команде — 999. Имају извештаја од куће.

Позивају се или пријатељи пок. Николе Д. Поповића, бившег кинематографског предузимача из Париза, моле се, да извеште уредништву где се сада налази његова породица. Никола је умро у Србији.

Радко Петровић, п. 36 тражи свога оца Жвоту П. Петровића који је у фебруару месецу овог годане био у ахилејском реконалесцентном сдлању Крф, и од тада ми се није никако јавио. Молим свакога, ко буде шта знао о моме оцу, да ме на горњу адресу извести, зашта му узвратим благодаран.

Славољуб Лазич подмарински при некој јединици да се јави Кости Николају потпоручнику — Микра — да му да слику детета.

Светозира Ј. Милића болничара тражи Која Михаиловић, ко ба знао да ли је у жагоу да јави на бр. п. 60.

Драгољуб П. Демић телеграфиста моли сво другове и пријатеље Милошана Стојановића, војнички, да га извеште где се сада налази, Милоша је из Ната линица — Коагујезац.

Нове књиге

Ишашле су на штампане и пуштене су у продају ове књиге:

1. Тајна Превратна Организација Извештај са претреса у Војном Суду за официјаре. Српска прва. Цена 1. драхми.
2. Песме брла и поноса. Од Милутина Војаћа. Цена 2 — др.
3. Југославија. Југословенска читанка. Цена 2. др.
4. На помолу. Од Иза Ђипица. Цена 1.50 др.
5. Косово или Бојни Косову 1389 годане у народном песмама.

6. Божур. Српска читанка. Цена 1.50 др.

7. Ружа Српска читанка. Цена 1.50 др.

8. Црвце. Српска читанка. Цена 0.70 др.

9. Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0.50 др. Све ове књиге могу се добити у Солуну:

1. код издавача Николе Л. Бркића;
  2. код г. Стевановића, цариника, на служби код Флансиске Делегације;
  3. у уредништву »Велике Србије«.
  4. у уредништву »Српског Гласника«;
  5. код књижара Ристивојевића.
- Траже се произвођачи на фронту, у Микри, Зетњанику, у Острову, Водени и другим местима.

Енглески успех 5000 ЗАРОБЉЕНИКА

Лондон, 20. јула.

Наставак енглеског командника: Број заробљеника, које су Енглези забили у току јучерашње акције прелази 5000 од којих има 95 официјара. Заплењен је извештај број топова, митраљеза и рововских хаубица.

Најновије вести

Јаш, 20. — Од 11 до 15. јула Аустријанци су изгубили 98 топова и 4500 људи. Пробој непријатељског фронта износи на ширини од 50 км., 17 до 20 км. дубине.

Мадрид, 20. — Пре неким дан један дописник »Тана« јавио је да Немачка спрема да предложи нове предлоге за мир. Цела германофилска штампа објављује данас идентичну вест и додаје да би Споразум требао да искористи овај пангерманистички покрет јер би се тежње империјалиста могле поново јавити.

Рим, 20. — Руско-румунска офанзива наставља се. Трупне су напредовале 35 километара у дубину. Немачка је сфазива у Галицији заустављена благодарем појачањима која је г. Керенски послао.

Париз, 20. — Капетан Гинемер оборио је педесет немачких аероплана.

Базел, 20. — Нови канцелар стигао је у Беч 18. и имао разговор са глфом Чернином. Он ће бити данас примљен од аустријског цара.

Лондон, 20. — Међународна социјалистичка конференција, која је требала да буде 2. август у Штокхолму одложена је за крај септембра.

Петроград, 20. — Представници Совјета и енглески изасланици састали су се овде, да утврде дан штокхолмске конференције.

Париз, 20. — »Пти Журнал« доноси, да аустријски губитци износе првог дана румунске офанзиве на 10 000 људи, већином мртвих и рањених. Међу заробљеницима је један аустријски командант дивизије.

Зубна лекарска клиника НОВА СРБИЈА

г. Аславићиса, хирурга-зубног лекара, дипломирао у Паризу Улица ИГНАТИЈА бр. 213.

Савремено лечење свију болести уста, десна и зуба помоћу електрицитета;

Вишење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свачијем системом, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио у дуго година радио у Америци.

После загарантовани односно израде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистоћа и антисептици.

Тражите најбоље сатове „ЕТЕРНА“

у првеј српској сајниској радњи МИШЕ ЛАЗАРЕВИЋА из Београда
улица Велдвардос бр. 12, у Солуну

која је добила велику количину најбољих швајцарских сатова из познате фабрике „ЕТЕРНА“ и продаје их по утврђеној цени и то:

1 сат отв. никл жељези, регулсак без жага	»Етерна« бр. 19121	Драхме 35.—
1 « затв. никл жељези, регулсак без жага	»Етерна« » 4919	» 38.—
1 « отворен жељезички никлен без жага	»Етерна« » 19121	» 35.—
1 « затворен сребри оксидираи са 15 рубина	»Етерна« » 19139	» 60.—
1 « отв. регул. старе руско сребре рељ. 15 р.	»Етерна« » 19162	» 45.—
1 « отворен сребри са злата, уметк. 15 руб.	»Етерна« » 19138	» 49.—
1 « отворен сребри рељеф са 15 рубина	»Етерна« » 19141	» 39.—
1 « затворен никлен анкер са 15 рубина	»Етерна« » 4919	» 38.—
1 « затворен челичан анкер са 15 рубина	»Етерна« » 4920	» 38.—
1 « отворен оксидираи рељеф са 15 рубина	»Етерна« » 19166	» 35.—
1 « отворен оксидираи граве	»Етерна« » 19163	» 35.—
1 « отворен челичан са левим шарама . .	»Етерна« » 19161	» 32.—
1 « отворен позлаћен модер. са сликом 15 р.	»Етерна« » 19160	» 32.—
1 « отворен челичан	»Етерна« » 19157	» 30.—
1 « никлен за око руке ноћу светл. Анкер	»Етерна« » 13109	» 28.—
1 « никлен за око руке ноћу светлећи цилад.	»Етерна« » 1114	» 35.—
1 « никлен за око руке ноћу светлећи . .	»Етерна« » 1396	» 50.—
1 « лекси. за око руке ноћу светл. казале	»Етерна« » 1116	» 27.—
1 « никл. за око руке без фосфора циладер	»Етерна« » 1115	» 25.—
1 « никлен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« » 13106	» 20.—
1 « никлен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« » 1218	» 36.—
1 « сребри за око руке без фосф. Анкер	»Етерна« » 1117	» 28.—

УЗ СВАКИ САТ СЛЕДУЈЕ 5-то ГОДИШЊА ГАРАНЦИЈА.

Осим горњих сатова има велики избор сатова из других добрих фабрика — разних цена. Поштом, на уз доплату или без доплате, не може се слати, већ новац послати по коме долажемо, који би и сат примио.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско представништво — кеј, улица Мина 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају све врсте јела, и нарочито недељом српски објавица.

Пострудили смо се и набавили чисто природна вина галијанска, француска и грчка такође и француска и грчка коњак.

За сваки дан гужва, булбастуца и пржева раба за дозвучак од 3 сата пре родне.

Јела чисто српски са галијском машћу.

Сервирани баквата прима по умереној цени.

Препоручујемо се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Тира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победа бр. 11, на коју се свескопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате на Швајцарску и све Савезничке државе.

Врши на својој Снагајни месари — размену свих новчаних новца по повољним дневним курсевима.

Прима транспортну робу у своје транспортне магацине — архиве у Солуну.

Прима новац на штењу и чување.

Обавезничка бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УМУТАРЊЕ ВОЛЕСТИ Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник Болнице за нервне болести

Крива линија дана од 11—12 пре и од 3—6 по подне у француској болници ул. Франс бр. 35. — у играли француска болница — а од 2—4 по подне у старој болници, ул. преставничког војска бр. 35. — уредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожни убризгавања Никитовскама или и новог француског препарата „Галван“ против сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Сифилис и све венеричне болести лечи се потпуним успехом

Директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христодулу

прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне.

Улица Егнатија бр. 314
Улаз у ул. Методје 15.

ПРОДАЈА ДУВАНА

улица Александра Великог Бр. 4
у близини хотел „Телеграф“ и Војне Задруге

Отворио сам продавницу српског дувана-цигарета и цигар папира исте продаваћу искључиво српској војсци и српском живљу. Стога скрећем пажњу свима војним куркима, који долазе у Солун ради снабдевања намирницама и дуваном, да изволе посетити моју продавницу ради набавке дувана, где ће добити велики рабат (од 50 до 100 динара 8 од сто, преко 100 динара 10 од сто, преко 500 динара и више по погодби).

У мојој радњи може се вршити промена новца са најповољнијим курсом.

Увек свој своје!

Споштовањем
Риста К. Стајић
трг. из Вража

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈБОЉА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДИЈА

Специјалитета:

Нестос Кики	дин. 7
„ Гиубек	„ 080
„ Јаки	„ 065
„ Афрос	„ 050

Ка једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној квалити, зато препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и најбоље фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији

На продају у свима дуваницима, нарочито „Жеродас“ и дуван за луку.

СРПСКИ ДУВАН

Од данас у свако доба може се добити једино у вишој радњи српски дуван и цигар-папира свеју врста код „Српског Војника“, у улици Игњатијевој бр. 133, преко пута покривене чаршије до трамвајске станице. А такође се може добити код хотел „Марсала“ ул. 26 окт. бр. 18.

Купцима веће количине, даје се проценат.

29-7
КОСТА ЧОМИЋ,
и ЛЕОН СТАВРИЋ.

Тек сад добијемо тужну вест, да је наш нежан мила, предобри и врло неваљављени отац

† МИЛОВАН СИМЕ НЕСТОРОВИЋА

трговац из Пожаревца — Великог Цинића

после тешке операције од рака у бешици, издржао је у Бечу, умро 25 јула прошле године код своје куће, у 65 година, а у загрљају свога несретног сетаца, своје, упуцади, сестара, сестричана, зетова и осталих рођака, не дочекав да кас, своје синове — иду своју, прима у свој тоњи очински загрљај.

Са најдубљим болом у души, извештавамо о овој великадином губитку, неколикога и своје сроднике, другозе, пријатеље и познанике.

Војашто, јула 1917.

Вечито увечење синови:
Војислав М. Несторовић рез. кар. пошта 36, и
Д. шац, медецајер, пошта 84.